

APELACJA W POSTĘPOWANIU CYWILNYM

Małgorzata Manowska

KOMENTARZ I ORZECZNICTWO

5. WYDANIE

Wolters Kluwer

APELACJA W POSTĘPOWANIU CYWILNYM

Małgorzata Manowska

KOMENTARZ I ORZECZNICTWO

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

5. WYDANIE

PIKTOGRAMY

wskazują ważne elementy
książki i ułatwiają
ich odnalezienie nie tylko
tuż przed egzaminem

Ważne

Przykłady

Podstawa prawna
Kontekst prawny

Pytania
Zadania

Rozwiązania
Odpowiedzi

Stanowisko stron
Pogląd

Orzecznictwo

Literatura

Historia

Nowe przepisy

Stan prawny na 1 lutego 2022 r.

Wydawca
Klaudia Szawłowska

Redaktor prowadzący
Joanna Ołówek

Opracowanie redakcyjne
Violet Design

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2022

ISBN 978-83-8286-160-0
5. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Ta książka
jest dla mojej wnuczki Ewy

SŁOWO WSTĘPNE

Oddaję w ręce Czytelników piąte wydanie książki przeznaczonej przede wszystkim dla osób przystępujących do egzaminu zawodowego radcowskiego i adwokackiego. Może być ona również pomocna dla adwokatów i radców prawnych, a także dla tych wszystkich osób, które w swojej pracy zawodowej sporządzają apelacje i biorą udział w postępowaniu apelacyjnym.

Książka jest komentarzem praktycznym do przepisów regulujących apelację i postępowanie apelacyjne. Szczególny nacisk położono w niej na problematykę konstrukcji apelacji, jej wymagania formalne jako pisma procesowego oraz jako środka odwoławczego.

Niniejsze opracowanie zawiera przykłady i kazusy wyjaśniające funkcjonowanie wielu instytucji z zakresu postępowania odwoławczego, przykłady konstruowania zarzutów i wniosków apelacji oraz wzory poszczególnych elementów apelacji. Opracowano także schematy ułatwiające Czytelnikowi poruszanie się po postępowaniu apelacyjnym, uwzględniające m.in. występowanie w tym postępowaniu współuczestnictwa procesowego czy zależność pomiędzy rodzajem zarzutów i wniosków apelacji.

Piąte wydanie książki uzupełniono o orzecznictwo Sądu Najwyższego z ostatnich lat oraz nowe koncepcje rozwiązania niektórych problemów, jakie pojawiają się w praktyce.

Problematykę apelacji przedstawiono w sposób umożliwiający stopniowo opanowanie umiejętności potrzebnych do jej sporządzenia w sposób profesjonalny. Ponieważ komentarz przeznaczony jest przede wszystkim dla aplikantów, przedstawiona w nim konstrukcja apelacji jest modelem, który uwzględnia wszystkie elementy prawidłowo sporządzonego środka odwoławczego, niezależnie od tego, czy ich brak w praktyce uniemożliwiłby nadanie mu biegu bądź powodowałby nieskuteczność apelacji. Dotyczy to np. zarzutów naruszenia prawa materialnego, które sąd drugiej instancji ma przecież obowiązek wziąć pod uwagę z urzędu, czy też kolejności elementów apelacji, która w praktyce nie ma decydującego znaczenia.

Komentarz zawiera również próbę rozwiązania wielu problemów praktycznych spotykanych na co dzień w postępowaniu apelacyjnym. Podstawę proponowanych rozwiązań stanowi przede wszystkim orzecznictwo Sądu Najwyższego i sądów powszechnych dotyczące apelacji i postępowania apelacyjnego, co przyczyni się, mam nadzieję, do ujednoczenia praktyki w spornych kwestiach.

Przykłady i materiały wykorzystane w komentarzu są efektem wieloletniej pracy z aplikantami radcowskimi i adwokackimi w ramach aplikacji organizowanej przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Warszawie oraz Okręgową Radę Adwokacką w Warszawie i za tę współpracę dziękuję.

Małgorzata Manowska

ROZDZIAŁ I

ZASKARŻALNOŚĆ APELACJĄ

ART. 367. [DOPUSZCZALNOŚĆ APELACJI]

§ 1. Od wyroku sądu pierwszej instancji przysługuje apelacja do sądu drugiej instancji.

§ 2. Apelację od wyroku sądu rejonowego rozpoznaje sąd okręgowy, a od wyroku sądu okręgowego jako pierwszej instancji – sąd apelacyjny.

§ 3. Sąd rozpoznaje sprawę w składzie trzech sędziów. Na posiedzeniu niejawnym sąd orzeka w składzie jednego sędziego, z wyjątkiem wydania wyroku.

§ 3¹. Sąd może zlecić przeprowadzenie dowodu sędziemu wyznaczonemu, także gdy przyczyni się to do przyspieszenia postępowania.

§ 4. (uchylony)

§ PRZEPISY POWIĄZANE:

art. 326, 339, 351, 373, 394, 398²² § 1, art. 505¹⁰, 518¹, 626⁸ k.p.c.

1. ZASKARŻALNOŚĆ APELACJĄ

1.1. ZASADA

Apelacja jest środkiem odwoławczym służącym do **zaskarżania orzeczeń sądu o charakterze merytorycznym**, tj. rozstrzygających o istocie sprawy. Należą do nich: wyroki końcowe (art. 316 § 1), wyroki częściowe (art. 317 § 1), wyroki wstępne (art. 318 § 1), wyroki łączne – wydane po połączeniu spraw do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia (art. 219), wyroki uzupełniające (art. 351 § 1 i 3), wyroki zaoczne, jeżeli stroną wnoszącą środek zaskarżenia jest powód (art. 339 § 1, art. 342), postanowienia rozstrzygające co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym (art. 518), wpis w księdze wieczystej oraz wykreślenie (art. 626⁸ § 6 i 7). Z tej kategorii wyłączone są postanowienia (wpis, wykreślenie), gdy rozstrzygnięcie co do istoty sprawy wydane zostało przez referendarza sądowego. Wówczas na orzeczenie referendarza sądowego przysługuje skarga (art. 398²² § 1, art. 518¹).

1.2. WYJĄTEK

Do merytorycznych orzeczeń, które **nie podlegają zaskarżeniu** apelacją, należą **nakazy zapłaty**, gdyż w tym wypadku właściwymi środkami zaskarżenia są zarzuty wobec nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym (art. 493 § 1), oraz **sprzeciw od nakazu zapłaty** wydanego w postępowaniu upominawczym bądź europejskim postępowaniu nakazowym (art. 505 § 1, art. 505¹⁹ k.p.c., art. 16 rozporządzenia (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 12.12.2006 r. ustanawiającego postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty, Dz.Urz. UE L 399, s. 1, ze zm.), przysługujące wyłącznie pozwanemu. Do merytorycznego rozstrzygnięcia, od którego nie jest dopuszczalne wniesienie apelacji, należy zaliczyć także **wyrok zaoczny**, jeśli stroną skarżącą jest pozwany. Wówczas przysługuje mu sprzeciw (art. 344 § 1). Obu stronom przysługuje również zażalenie na rozstrzygnięcie o kosztach procesu zawarte w nakazie bądź wyroku zaocznym, ale tylko wówczas, gdy ta sama strona nie zaskarża jednocześnie rozstrzygnięcia co do istoty sprawy w jakiegokolwiek części.

1.3. ROZRÓŻNIENIE ZAOCZNOŚCI

O uznaniu wyroku za zaoczny **decydują warunki jego wydania**, nie zaś oznaczenie nadane mu przez sąd. W przypadku przedstawienia sądowi drugiej instancji do rozpoznania apelacji od wyroku zaocznego, który sąd pierwszej instancji uznał za wyrok kontradiktoryjny, sprawa powinna zostać przekazana temu sądowi w celu – w zależności od sytuacji – doręczenia pozwanemu wyroku zaocznego (jeśli apelację wniósł powód) albo rozpoznania apelacji jako sprzeciwu (jeśli apelację wniósł pozwany). Pismo błędnie nazwane apelacją, wniesione przez pozwanego od wyroku zaocznego, który mylnie uznany został przez sąd za kontradiktoryjny, powinno być potraktowane jako sprzeciw.

ORZECZNICTWO

Wyrok wydany w sprawie, w której strona pozwana nie złożyła żadnego oświadczenia w przedmiocie żądań pozwu jest wyrokiem zaocznym, choćby sąd omyłkowo nadał mu charakter tzw. wyroku kontradiktoryjnego. Wyrok taki powinien być doręczony zgodnie z art. 343 k.p.c. i przysługuje od niego sprzeciw. Bez doręczenia wyrok taki się nie uprawomocnia.

**Postanowienie SN z 7.11.1995 r., I PRN 45/95,
OSNP 1996/12, poz. 172, LEX nr 23748**

Okoliczność, iż *sąd wojewódzki* nie zamieścił w wyroku wzmianki oznaczającej go jako wyrok zaoczny, nie wpływa na charakter wniesionego środka zaskarżenia. Wniesiony bowiem środek zaskarżenia, mimo błędnego nazwania *rewizją*, [obecnie apelacja – przyp. M.M.] w istocie jest sprzeciwem.

**Postanowienie SA w Katowicach z 23.04.1992 r., I ACr 132/92,
OSA 1993/2, poz. 15, LEX nr 5533**

---

2. APELACJA A ROZSTRZYGNIĘCIE O KOSZTACH PROCESU ZA PIERWSZĄ INSTANCJĘ

W przypadku gdy strona chociażby co do niewielkiej części rozstrzygnięcia wnosi apelację, **nie przysługuje jej prawo** wniesienia zażalenia na orzeczenie sądu pierwszej instancji w przedmiocie kosztów procesu pomiędzy tymi samymi stronami (art. 394 § 1 pkt 6 *a contrario*). Nie może

ono zostać wniesione nawet wówczas, gdy przedmiotowy zakres zaskarżenia zażaleniem jest inny niż zakres zaskarżenia apelacją albo gdy skarżący zgłasza zarzuty co do orzeczenia o kosztach procesu niezależnie od zarzutów apelacji. Wynika to z faktu, że orzeczenie o kosztach procesu jest związane z rozstrzygnięciem merytorycznym i od niego uzależnione. W przypadku zatem chociażby częściowego zaskarżenia wyroku co do istoty sprawy orzeczenie o kosztach procesu nie uprawomocnia się; pozostaje w zawieszeniu aż do czasu wydania wyroku przez sąd drugiej instancji.

W przypadku gdy apelację od wyroku wnosi jedna ze stron procesu, druga może wnieść zażalenie na rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji o kosztach procesu. Zażalenie takie powinno zostać rozpoznane łącznie z apelacją, gdyż w razie zmiany bądź uchylenia zaskarżonego wyroku postępowanie zażaleniowe podlega umorzeniu jako bezprzedmiotowe (odpowiednie zastosowanie art. 355 w zw. z art. 391 § 1). Zmieniając zaskarżony wyrok, sąd apelacyjny powinien bowiem z urzędu dokonać korekty rozstrzygnięcia o kosztach procesu za pierwszą instancję poprzez dostosowanie ich do wyniku sprawy, o ile wnioski o zasądzenie tych kosztów zostały złożone jeszcze przed sądem pierwszej instancji. W przypadku uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania uchyleniu podlega natomiast także rozstrzygnięcie o kosztach procesu. Jeśli apelację oddalono, zażalenie podlega rozpoznaniu.

KWESTIE PRAKTYCZNE

Jak to już wyżej wskazano, w przypadku chociażby częściowego zaskarżenia wyroku co do meritum rozstrzygnięcie o kosztach wymaga **ponownej analizy** i ewentualnej **zmiany z urzędu**. Oznacza to, że skarżący w ogóle musi złożyć wniosek o zasądzenie kosztów. Jeśli chodzi o wniosek o zasądzenie zwrotu kosztów procesu za pierwszą instancję, to powinien on zostać złożony najpóźniej do zamknięcia rozprawy przed sądem pierwszej instancji. Reguła ta dotyczy zarówno strony reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika, jak i występującej samodzielnie bądź zastępowanej przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem, radcą prawnym bądź rzecznikiem patentowym. Świadczy o tym brzmienie art. 98 § 1,

stanowiącego, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, **ale tylko na jego żądanie**. W przypadku profesjonalnego pełnomocnika wnioszek o zasądzenie zwrotu kosztów procesu musi zawierać jednak stwierdzenie, że koszty te mają zostać zasądzone według złożonego spisu kosztów albo według norm przepisanych (art. 109). Inaczej uważany jest za niezłożony. Wobec powyższego zaskarżenie wyroku w jakiegokolwiek części co do istoty sprawy samo w sobie oznacza zaskarżenie go również w zakresie kosztów procesu. Nie byłoby bowiem dopuszczalne przy merytorycznej zmianie wyroku pozostawienie bez zmiany rozstrzygnięcia o kosztach procesu za pierwszą instancję z tej tylko przyczyny, że nie zostało formalnie objęte zakresem zaskarżenia. Takie rozwiązanie byłoby sprzeczne z art. 108 § 1. Wobec jednak różnego podejścia w praktyce do powyższego problemu przy określaniu zakresu zaskarżenia wyroku zalecana jest formuła wskazująca na wolę objęcia zaskarżeniem także orzeczenia o kosztach procesu.

Zob. → przykład nr 1, Suplement, s. VII

Powyższe problemy nie powstają, a wskazana formuła nie jest – rzecz jasna – potrzebna, gdy wyrok zostaje zaskarżony w całości.

3. APELACJA A PRZEDMIOT ZASKARŻENIA

Apelacja może być wniesiona **wyłącznie od wyroku** (postanowienia co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym, wpisu do księgi wieczystej bądź jego wykreślenia), nie zaś od jego uzasadnienia, i to orzeczenia istniejącego. **Orzeczenie nieistniejące** (*sententia non existens*) to takie, które zostało wydane formalnie przez organ kompetentny, ale pozbawione jest istotnych cech ustawowych, np. brak podpisu sędziego, brak ogłoszenia wyroku przy istnieniu takiego obowiązku ustawowego (choć w tym przypadku orzecznictwo nie jest jednolite), brak sporządzenia jego sentencji, brak rozstrzygnięcia. Zaskarżeniu podlega orzeczenie, nie jest dopuszczalne natomiast wniesienie apelacji jedynie co do uzasadnienia tego orzeczenia, jeśli nie ma to wpływu na treść rozstrzygnięcia. Kwestie poruszone w uzasadnieniu wyroku, które mogłyby mieć wpływ na rozstrzygnięcie innej sprawy (np. granice powagi rzeczy osądzonej, przysługiwanie wierzytelności, która została uznana za

potrąconą), powinny być oceniane w ewentualnym kolejnym postępowaniu w ramach badania bezwzględnych przesłanek procesowych czy też przesłanek zasadności powództwa.

ORZECZNICTWO

Pokrzywdzenie orzeczeniem (*gravamen*) jest przesłanką dopuszczalności środka zaskarżenia, chyba że interes publiczny wymaga merytorycznego rozpoznania tego środka.

Z UZASADNIENIA:

Należy więc odrzucić zapatrywanie, że pokrzywdzenie występuje także wtedy, gdy zaskarżone orzeczenie jest wprawdzie zgodne z żądaniem skarżącego, jednakże nie zapewnia mu wszystkich możliwych korzyści, mimo użycia właściwego środka procesowego, lub nie jest zgodne z obowiązującymi przepisami, przez co podważa jego stabilność. Pogląd ten oparty jest na koncepcji *gravaminis* w ujęciu szerokim, prezentowanym w okresie obowiązywania tzw. prawdy obiektywnej, a także nieznajdującym uzasadnienia uznaniu, że pokrzywdzenie jest funkcją orzeczenia dotkniętego wadami, a ponadto wynika z nietrafnego założenia, iż z prawomocności materialnej orzeczenia korzysta nie tylko jego sentencja, ale także motywy przytoczone w uzasadnieniu.

**Uchwała SN (7) – zasada prawna – z 15.05.2014 r., III CZP 88/13,
OSNC 2014/11, poz. 108, LEX nr 1467203**

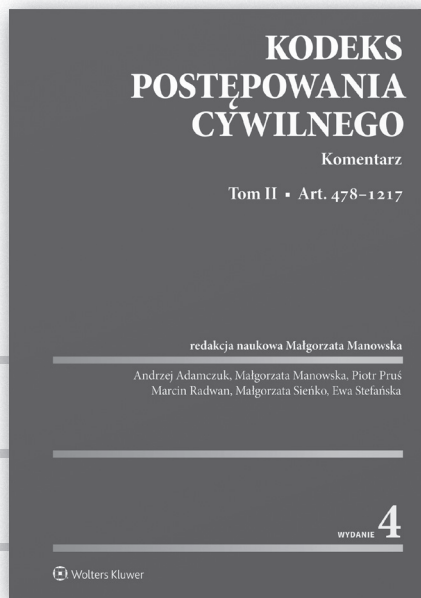
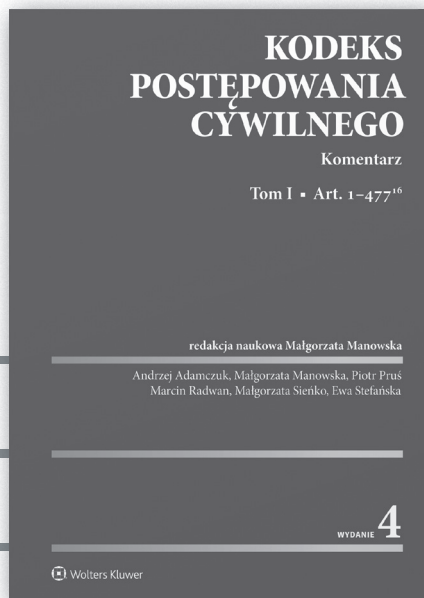
Apelację można wnieść wyłącznie od istniejącego orzeczenia sądu pierwszej instancji. Nie można więc wnieść apelacji od orzeczenia, które w sensie prawnop procesowym w ogóle nie istnieje, jak również od orzeczenia, w którym brakuje rozstrzygnięcia o całości przedstawionego pod osąd roszczenia procesowego. Wywiedzenie apelacji jest w takich przypadkach niedopuszczalne, ponieważ brakuje substratu zaskarżenia. W razie pominięcia przez sąd pierwszej instancji rozstrzygnięcia (pozytywnego, negatywnego) o zgłoszonym żądaniu lub o jego części, strona ma prawo złożyć, przewidziany w art. 351 § 1 k.p.c., wniosek o uzupełnienie orzeczenia.

Postanowienie SN z 13.08.2015 r., I CZ 58/15, LEX nr 17775571

W dwuinstancyjnym postępowaniu sądowym kontroli apelacyjnej można poddać tylko rozstrzygnięcie, które wynika z orzeczenia sądu pierwszej instancji (art. 367 § 1 k.p.c.). Przy ocenie dopuszczalności apelacji istotne jest, czy sąd pierwszej instancji orzekł o całości żądania objętego wnioskiem. Zaskarżenie nieistniejącego rozstrzygnięcia nie jest dopuszczalne. Nie można oprzeć apelacji na zarzucie,

KOMENTARZ DOCENIANY PRZEZ PRAKTYKÓW

Komentarz napisany przez praktyków dla praktyków. Wśród autorów są sędziowie, radca Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz radca prawny. **Autorzy rozwiązują problemy, z którymi spotykają się w codziennej pracy.**

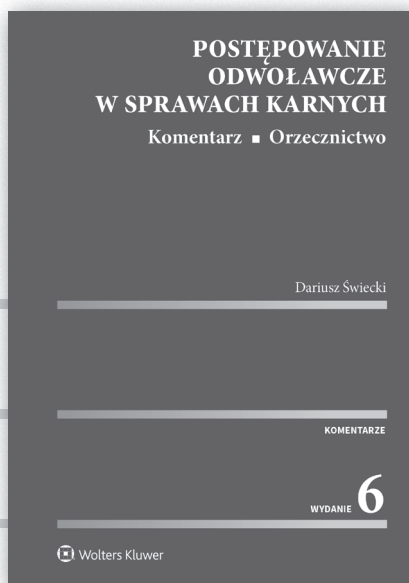
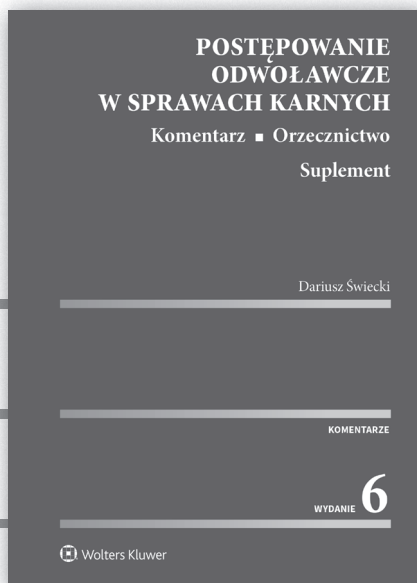
Czwarte wydanie uwzględnia najnowsze zmiany legislacyjne odnoszące się do ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, w tym jego obszernej nowelizacji z 4.07.2019 r., którą w znacznej mierze zmieniono model postępowania rozpoznawczego i przywrócono **postępowanie odrębne w sprawach gospodarczych**.

Autorzy omawiają również ustawę z 11.09.2019 r., zawierającą przepisy dotyczące ustalania właściwości organu egzekucyjnego **w przypadku zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej** oraz sporządzania adnotacji w sprawie zbiegu, a także ustawę z 13.02.2020 r., wprowadzającą nowe odrębne postępowanie w sprawach własności intelektualnej.

W książce zwrócono uwagę na wydane w związku z pandemią COVID-19 uregulowania odnoszące się do procedury cywilnej, w tym dotyczące m.in. możliwości przeprowadzenia posiedzenia niejawnego zamiast rozprawy.

Redaktorem naukowym komentarza jest Małgorzata Manowska – Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego; doktor habilitowany nauk prawnych, profesor Uczelni Łazarskiego; autorka wielu cenionych opracowań z zakresu postępowania cywilnego.

NAJNOWSZE WYDANIE CENIONEGO KOMENTARZA!

- Nowe wydanie znakomitej publikacji, sprawdzonej w nauce do egzaminu zawodowego z postępowania karnego na aplikacjach prawniczych.
- Autor szczegółowo analizuje przepisy regulujące postępowanie odwoławcze, **uwzględniając zmiany wprowadzone w latach 2020-2021**.
- Autor wskazuje i omawia poszczególne elementy budowy środka odwoławczego, przedstawia **metodykę stawiania zarzutów odwoławczych** oraz podaje **przykłady i wzory formułowania zarzutów** na podstawie każdej z podstaw odwoławczych z art. 438 k.p.k.
- Publikacja podzielona jest na dwie części. Pierwsza zawiera **klasyczny komentarz** do wybranych artykułów Kodeksu postępowania karnego, opatrzony wyborem **orzecznictwa** (ze wskazaniem linii orzeczniczych i orzeczeń odmiennych). W drugiej części umieszczono suplement zawierający **wzory apelacji** uwzględniające poszczególne podstawy odwoławcze, w tym w sprawach o wykroczenia i w sprawach karnych skarbowych.
- Książka zawiera ponadto **schematy**, które ułatwiają czytelnikowi poruszanie się po postępowaniu odwoławczym.

APELACJA W POSTĘPOWANIU CYWILNYM

Suplement

Małgorzata Manowska

KOMENTARZ I ORZECZNICTWO

5. WYDANIE

APELACJA W POSTĘPOWANIU CYWILNYM

Suplement

Małgorzata Manowska

KOMENTARZ I ORZECZNICTWO

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

5. WYDANIE

Stan prawny na 1 lutego 2022 r.

Wydawca
Klaudia Szawłowska

Redaktor prowadzący
Joanna Ołówek

Opracowanie redakcyjne
Violet Design

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2022

ISBN 978-83-8286-160-0
5. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Przykłady	V
Schematy	LXXV
Schemat 1. Apelacja (art. 368)	LXXVII
Schemat 2. Wielopodmiotowość w procesie cywilnym	LXXVIII
Schemat 3. Rodzaje współuczestnictwa procesowego a dokonywanie czynności procesowych w postępowaniu apelacyjnym	LXXX
Schemat 4. Apelacja jako pismo procesowe	LXXXI
Schemat 5. Działalność jurysdykcyjna sądu a zarzuty i wnioski apelacji	LXXXII
Schemat 6. Orzeczenia sądu apelacyjnego	LXXXIII

PRZYKŁADY

PRZYKŁAD NR 1

Zaskarżam wyrok Sądu Rejonowego w Y w części oddalającej powództwo i rozstrzygającej o kosztach procesu.

PRZYKŁAD NR 2

A i B zostali pozwani solidarnie o odszkodowanie z tytułu czynu niedozwolonego. Sąd zasądził od A na rzecz C kwotę 6000 zł, natomiast oddalił powództwo w stosunku do B. Pozwany A wnosi apelację od całego wyroku, kwestionując m.in. ustalenie, że pozwany B nie był sprawcą czynu niedozwolonego.

[Komentarz] Apelacja pozwanego A podlega odrzuceniu w części dotyczącej rozstrzygnięcia pomiędzy B a C. W tym zakresie kwalifikowana legitymacja do zaskarżenia wyroku przysługuje powodowi C oraz pozwanemu B. Gdyby apelację w tym stanie faktycznym wniósł pozwany B, to powstawałaby kwestia jego interesu prawnego w zaskarżeniu, gdyż powództwo zostało oddalone.

PRZYKŁAD NR 3

Sąd Okręgowy w X wyrokiem z 11.08.2021 r. zasądził od Jana Kowalskiego na rzecz Grażyny Nowak kwotę 72 832,70 zł, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15.03.2019 r. do dnia zapłaty. W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone. Część oddalona obejmuje roszczenie w kwocie 28 143,56 zł.

Wnosząc apelację, pozwany powinien określić zakres zaskarżenia w następujący sposób: „Zaskarżam wyrok Sądu Okręgowego w X z 11.08.2021 r. częściowo, tj. w zakresie uwzględniającym powództwo co do kwoty 72 832,70 zł, wraz z ustawowymi odsetkami od tej kwoty”. W tym przypadku opłata od apelacji wynosi 3642 zł (5% z 72 832,70 zł wynosi 3641,63 zł, którą to kwotę należy zaokrąglić do pełnego złotego w górę). Wnosząc apelację, powódka powinna określić zakres zaskarżenia w następujący sposób: „Zaskarżam wyrok Sądu Okręgowego w X z 11.08.2021 r. częściowo, tj. w zakresie oddalającym powództwo co do kwoty 28 143,56 zł, wraz z ustawowymi odsetkami od tej kwoty”. W tym przypadku opłata od apelacji wynosi 1408 zł (5% z 28 143,56 zł wynosi 1407,17 zł, którą to kwotę należy zaokrąglić do pełnego złotego w górę).

PRZYKŁAD NR 4

Jan Kowalski wnosił o zasądzenie od Grażyny Nowak kwoty 35 000 zł, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12.09.2019 r. do dnia zapłaty. Sąd Rejonowy w Y uwzględnił powództwo. Grażyna Nowak zaskarża wyrok Sądu Rejonowego w Y w całości.

[Komentarz] Wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi kwota 35 000 zł, do której, na podstawie art. 20, nie wlicza się odsetek.

PRZYKŁAD NR 5

Jan Kowalski wnosił o zasądzenie od Grażyny Nowak sumy 50 183,30 zł, z czego należność główna wynosi 35 000 zł. Kwota 15 183,30 zł to odsetki ustawowe naliczone od należności głównej za określony zamknięty okres. Sąd Rejonowy w Y uwzględnił powództwo. Grażyna Nowak zaskarża wyrok Sądu Rejonowego w Y w całości. Wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi kwota 35 000 zł, do której, na podstawie art. 20, nie wlicza się odsetek.

[Komentarz] Odsetki od należności głównej wyrażone zostały wprawdzie kwotowo, ale dochodzone są w dalszym ciągu obok roszczenia głównego i nie zostały poddane oprocentowaniu, co nadałoby im charakteru kapitału.

W publikacji zaprezentowano całość zagadnień związanych z apelacją jako środkiem zaskarżenia – z uwzględnieniem zarówno apelacji zwykłej, jak i apelacji uproszczonej – oraz z postępowaniem apelacyjnym. Szczegółowo omówiono konstrukcję apelacji, jej wymagania formalne jako pisma procesowego oraz jako środka odwoławczego.

Książka składa się z dwóch części. Pierwsza z nich zawiera:

- klasyczny podartykułowy komentarz do przepisów art. 367–391¹ i 505⁸–505¹³ k.p.c.,
- wybór najważniejszych orzeczeń ze wskazaniem dominującej linii orzeczniczej.

W drugiej części – suplemencie – umieszczono:

- przykłady i kazusy wyjaśniające funkcjonowanie wielu instytucji z zakresu postępowania odwoławczego,
- przykłady konstruowania zarzutów i wniosków apelacji oraz wzory poszczególnych elementów apelacji,
- wzór prawidłowo napisanej apelacji opatrzonej szczegółowym komentarzem,
- schematy ułatwiające zrozumienie zasad postępowania apelacyjnego, uwzględniające m.in. występowanie w tym postępowaniu współuczestnictwa procesowego.

Piąte wydanie książki uwzględni aktualny stan prawny, obejmując zmiany uchwalone w latach 2017–2021. Szczególną uwagę poświęcono skomentowaniu zmian wprowadzonych ustawą z 4.07.2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469), która w sposób istotny znowelizowała postępowanie apelacyjne, przenosząc badanie wymagań formalnych i dopuszczalność apelacji do drugiej instancji. Wydanie zostało również uzupełnione o najnowsze orzecznictwo Sądu Najwyższego i sądów powszechnych.

Publikacja jest przeznaczona dla pełnomocników procesowych, sędziów i wszystkich, którzy w swojej pracy zawodowej sporządzają apelacje i biorą udział w postępowaniu apelacyjnym. Stanowi nieodzowną pomoc dla aplikantów, w szczególności dla osób przystępujących do egzaminu zawodowego radcowskiego, adwokackiego i sędziowskiego.

Małgorzata Manowska – sędzia Sądu Najwyższego, doktor habilitowany nauk prawnych, profesor Uczelni Łazarskiego; autorka wielu cenionych opracowań z zakresu procedury cywilnej; od lat kształci aplikantów sądowych, radcowskich i adwokackich.

9 788382 861600 W05P01

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

ISBN 978-83-8286-160-0

9 788382 861600

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA: 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL

WWW.PROFINFO.PL

CENA KOMPLETU 159 ZŁ (W TYM 5% VAT)